

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
КІРОВОГРАДСЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

РЕКОМЕНДАЦІЇ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

07.05.2019

м. Кропивницький

№61/1-рк/к

ПП «САН ВЕНТО»

вул. Залізняка, 3,
с. Зубра,
Пустомитівський р-н,
Львівська обл., 81135

Про припинення дій,
що містять ознаки порушення
законодавства про захист
від недобросовісної конкуренції

Адміністративна колегія Кіровоградського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши матеріали дослідження та подання юридичного сектору від 07.05.2019 № 61-03/11 П,

ВСТАНОВИЛА:

1. ПРЕДМЕТ РЕКОМЕНДАЦІЙ

- (1) 18.07.2018 до Кіровоградського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (далі – Відділення) листом від 18.07.2018 б/н надійшла заява громадянки Жиденко О.М. (м. Кропивницький) (далі – гр. Жиденко О.М. або Заявник) щодо, на думку Заявника, ознак порушення законодавства про захист від недобросовісної конкуренції в діях приватного підприємства «САН-ВЕНТО» (вул. Залізняка, буд. 3, с. Зубра, Пустомитівський р-н, Львівська обл., 81135, ідентифікаційний код 32262480, адреса потужностей виробництва: вул. Ів. Франка, 83, смт. Красне, Буський р-н, Львівська обл.) при реалізації оцту спиртового з харчової сировини з позначенням на етикетці «Оцет 9%» (далі – оцет).

- (2) Дорученням Антимонопольного комітету України від 22.08.2018 №13-01/686 уповноважено Відділення розглянути заяву гр. Жиденко О.М. від 18.07.2018 б/н та за наявністю підстав прийняти відповідне рішення.

2. СТОРОНИ

- (3) Сторонами є:

- Заявник – фізична особа Жиденко О.М. (м. Кропивницький);
- Приватне підприємство «САН-ВЕНТО» (ідентифікаційний код юридичної особи 32262480, адреса: вул. Залізняка, буд. 3, с. Зубра, Пустомитівський р-н, Львівська обл., адреса потужностей виробництва: вул. Ів. Франка, 83, смт. Красне, Буський р-н, Львівська обл.) (далі – ПП «САН ВЕНТО»).

Як вбачається із відомостей щодо ПП «САН ВЕНТО», які містяться в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, видами його діяльності є оптова торгівля молочними продуктами, яйцями, харчовими оліями та жирами (код КВЕД 46.33), неспеціалізована оптова торгівля (код КВЕД 46.90) та інше.

- (4) Тобто, ПП «САН ВЕНТО» є суб'єктом господарювання відповідно до статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

3. ОБСТАВИНИ

Обставини встановлені за результатами розгляду заяви

- (5) Заявник купила на 1-му оптовому ринку (вул. Кільцева, 63, м. Кропивницький) у фізичної особи-підприємця Бондар Оксани Володимирівни (ідентифікаційний номер 2719303560, адреса: вул. Тельмана, 37, м. Кіровоград) (далі – ФОП Бондар О.В.) оцет для домашнього консервування, виробником якого є ПП «САН ВЕНТО». Після використання оцту домашня консервація Заявника була зіпсована.
- (6) Для з'ясування обставин на вміст оцтової кислоти зразки оцту Заявником були передані до Державного підприємства «Кіровоградський науково-виробничий центр стандартизації, метрології та сертифікації» (м. Кропивницький) (далі – ДП «Кіровоградський науково-виробничий центр стандартизації, метрології та сертифікації») для лабораторних випробувань.
- (7) За результатами лабораторних випробувань, згідно із протоколом випробувань харчової продукції від 16.07.2018 року №350-352/07-18X випробувальної лабораторії ДП «Кіровоградський науково-виробничий центр стандартизації, метрології та сертифікації», зафіксовано фактичне значення масової частки оцтової кислоти в зразку оцту ПП «САН-ВЕНТО» на рівні 5,1 %.
- (8) До заяви гр. Жиденко О.М. надала пляшку оцту, який вона придбала у торговельних ятках м. Кропивницький.
- (9) Аналізом етикетки, яка розміщена на пляшці, в яких реалізується оцет, Відділенням встановлено наступне.

- (10) Упаковка оцту, виробником якого є ПП «САН-ВЕНТО», має такий вигляд:

- (11) На етикетці оцту розміщено його назву «Оцет», позначення вмісту оцтової кислоти – 9%», об'єм – 1л., інформацію про виробника продукції, ДСТУ 2450:2006, згідно з яким виготовлена продукція, склад, умови зберігання, термін зберігання продукції – 12 місяців від дати розливу, написи: «Перед вживанням розбавити водою у співвідношенні 1:2» та «Дата виготовлення вказана на етикетці». При цьому, дата виготовлення оцту нанесена на етикетку нечітко та є незрозумілою.
- (12) Отже, цілком природно, що у потенційного споживача складається враження, що він придбаває саме оцет спиртовий з харчової сировини із вмістом оцтової кислоти 9 %, а не 5,1 %.
- (13) На вимогу Відділення ПП «САН-ВЕНТО» листом від 01.10.2018 № 7 повідомило, що оцет виробляється ПП «САН-ВЕНТО» з харчової сировини згідно ДСТУ 2450:2006 з 2016 року. Причина назви продукції «Оцет 9 %» впливає згідно чинного законодавства. Другої назви продукту, виготовленого з натуральної сировини не існує. ПП «САН-ВЕНТО» не є платником ПДВ, оцет реалізується з виробництва через касовий апарат всім бажаючим, а гроші вносяться на рахунок ПП «САН-ВЕНТО», тому договорів з покупцями оцту не існує. Обсяги реалізації оцту у 2017 році склали 77 430 пляшок на суму 548 729 грн., у січні-вересні 2018 року – 87 885 пляшок на суму 845 864 гривень. ПП «САН-ВЕНТО» не володіє інформацією щодо суб'єктів господарювання, які у подальшому реалізують продукцію виробництва ПП «САН-ВЕНТО» та за якими цінами.
- (14) Крім того, ПП «САН-ВЕНТО» надало копію договору № 2 від 28.01.2016 (далі – Договір), укладеного між товариством з обмеженою відповідальністю «Полі Пак» (с. Малечковичі, Пустомитівський р-н, Львівська обл.) (Постачальник) та ПП «САН-ВЕНТО» (Покупець).
- (15) Відповідно до пункту 1.1. Договору (Предмет Договору) Постачальник зобов'язується протягом терміну дії цього Договору поставляти Покупцю етикетку для оцту (далі – Товар) на основі плівки поліпропіленової перлистої, асортимент, обсяг і ціна якої буде

вказуватись у відповідних Специфікаціях, що є невід'ємною частиною даного Договору.

- (16) Згідно з пунктом 4.1. Договору (Якість, упаковка) Товар виготовляється згідно макету, затвердженого Покупцем.
- (17) За повідомленням ПП «САН-ВЕНТО» (лист від 01.10.2018 № 7) останній раз етикетка для пляшок оцту була надрукована у 2016 році в кількості 500 000 шт., що підтверджується видатковою накладною № ПП-0000109 від 18.04.2016, яку додало ПП «САН-ВЕНТО» до своєї відповіді.
- (18) На пункт 8 вимоги Відділення від 11.09.2018 № 02-15/1127 щодо копій документів за 2017 рік та січень-серпень 2018 року, які підтверджують, що масова частка оцтової кислоти в оцті складає 9%, ПП «САН-ВЕНТО» не надало жодних належних доказів, які б свідчили, що вміст масової частки оцтової кислоти в оцті становить 9 %.
- (19) Разом з тим, аналізом інформації, яка розміщена в Інтернеті, щодо виробника оцту 9 % ПП «САН-ВЕНТО» встановлено наступне.
- (20) На сайтах:
 - khsms.com/news/one/news/type//id/127/lang/ua, izvestia.kharkov.ua/officially/1248951.html,
<https://vecherniy.kharkov.ua/news/136482/>, timeua.info/post/obshestvo/bez-uksusa-zhizn---ne-sahar-08781.html та dozor.kharkov.ua › Новини › Медицина (мова оригіналу) розміщено інформацію щодо проведення експертизи державним підприємством «Харківський науково-виробничий центр стандартизації, метрології та сертифікації» у серпні 2017 року оцтів різних виробників на вміст масової частки оцтової кислоти, тобто визначалося, чи є «зайва» вода в оцтах, бо саме наявність необхідної кількості кислоти гарантує зберігання домашньої консервації.
- (21) Так, у зразку оцту, виробництва ПП «САН-ВЕНТО», на який у своїй заяві до Відділення також скаржилась гр. Жиденко О.М., масова концентрація оцтової кислоти становила 5,1 %, в той час, як на етикетках оцту зазначено: «оцет 9 %».
- (22) Таким чином, значне зниження масової концентрації оцтової кислоти в оцті, виробником якого є ПП «САН-ВЕНТО», має непоодинокі випадки, що свідчить про несумлінність ПП «САН-ВЕНТО» та порушення ним технологічної дисципліни на стадії закладки сировини.
- (23) Оцет, виробництва ПП «САН-ВЕНТО», реалізується у м. Кропивницькому ФОП Бондар О.В. на 1-му оптового ринку (вул. Кільцева, 63), де і відбулось його придбання Заявником, та на оптовому овочевому ринку (вул. Героїв України, 35), фізичною особою-підприємцем Синенко Галиною Василівною (ідентифікаційний номер 2349005287, адреса: вул. Кільцева, 13/63, м. Кіровоград) (далі – ФОП Синенко Г.В.) на муніципальному ринку «Черемушки» (вул. Євгена Тельнова, 2) та фізичною особою-підприємцем Капран Іриною Миколаївною (ідентифікаційний номер 2741903682, адреса: вул. Тернопільська, 16 Б, м. Кіровоград) (далі – ФОП Капран І.М.) на оптовому овочевому ринку (вул. Героїв України, 35).
- (24) Отже, реалізація оцту, виробництва ПП «САН-ВЕНТО» здійснюється на споживчих ринках м. Кропивницького, де дуже велике скупчення споживачів товару, у тому числі оцту.

- (25) Постачальником оцту, виробництва ПП «САН-ВЕНТО», для ФОП Синенко Г.В. (лист від 22.03.2019 б/н) є фізична особа-підприємець Чубенко Владислав Васильович (ідентифікаційний номер 2727417699, адреса: вул. Космонавта Попова, 11, корп. 1, кв. 62, м. Кіровоград).
- (26) На вимоги Відділення ФОП Бондар О.В. листом від 27.03.2019 б/н повідомила, що протягом серпня 2018 – березня 2019 придбавала оцет, виробництва ПП «САН-ВЕНТО», на оптовій базі у м. Черкаси у невідомого їй суб'єкта господарювання для подальшої його реалізації в м. Кропивницький, ФОП Капран І.М. (лист від 20.03.2019 б/н) – на 1-му оптового ринку (вул. Кільцева, 63), тобто у ФОП Бондар О.В.
- (27) Слід зазначити, що у серпні 2018 року роздрібна ціна «оцту 9 %», виробництва ПП «САН-ВЕНТО», у ФОП Бондар О.В. становила 8,90 грн. за літр, ФОП Синенко Г.В. – 9,25 та ФОП Капран І.М. – 8,50, в той час, як ціна **замінника оцту 9 %** – від 9 до 11 гривень. Це може підтверджувати, що «оцет 9 %», виробником якого є ПП «САН-ВЕНТО», не містить оцтову кислоту на рівні 9 %, що було б неможливим у разі дотримання ПП «САН-ВЕНТО» вимог ДСТУ 2450:2006.

Законодавча аргументація

- (28) Виробництво оцтів в Україні регламентується ДСТУ 2450:2006 «Оцти з харчової сировини. Загальні технічні умови», що є обов'язковим для виконання всіма суб'єктами господарювання на всій території України.
- (29) Відповідно до ДСТУ 2450:2006, оцет з харчової сировини – водяний розчин оцтової кислоти, одержаний біохімічним методом аеробного окислення оцтовокислими бактеріями харчової спиртовмісної сировини з подальшою пастеризацією, освітленням, фільтрацією, фасуванням.
- (30) Оцти з харчової сировини поділяють на такі види: спиртовий; спиртовий ароматизований; яблучний та винний.
- (31) Оцет спиртовий – оцет, одержаний методом аеробного окислення оцтовокислими бактеріями етилового ректифікованого спирту з харчової сировини.
- (32) Оцет спиртовий ароматизований – оцет, одержаний доданням до спиртового оцту екстрактів або настоїв сировини рослинного походження чи прянощів, натуральних харчових запашних речовин чи ідентичних натуральним, свіжих або сухих прянощів чи рослинної сировини, фруктових соків, меду.
- (33) Оцет яблучний – оцет, одержаний окисленням оцтовокислими бактеріями яблучних виноматеріалів, зброджених яблучних соків.
- (34) Оцет винний – оцет, одержаний окисленням оцтовокислими бактеріями виноградних виноматеріалів, зброджених соків, витяжок, пикетів.
- (35) Оцти за якістю повинні відповідати вимогам цього стандарту (п. 5.1.1).
- (36) Залежно від масової частки оцтової кислоти оцти виробляють (п. 5.1.2):
 - спиртовий: 6,0 %, 9,0 %, 12,0 %;
 - спиртовий ароматизований: 3,0 %, 6,0 %, 9,0 %;

- яблучний: 6,0 %, 9,0 %;
- винний: 4,0 %, 6,0 %, 9,0 %.

- (37) За фізико-хімічними показниками оцти повинні відповідати значенням (п. 5.1.5):
- масова частка оцтової кислоти для оцту спиртового (6,0 %, 9,0 % та 12,0 %) повинна становити 6,0 %, 9,0 % та 12,0 %;
 - спиртового ароматизованого (3,0 %, 6,0 % та 9,0 %) - 3,0 %, 6,0 % та 9,0 %,
 - яблучного (6,0 % та 9,0 %) – 6,0 % та 9,0 %;
 - винного (4,0 %, 6,0 % та 9,0 %) – 4,0 %, 6,0 % та 9,0 %.
- (38) Маркування оцту повинне містити, зокрема, наступну інформацію, викладену державною мовою (п. 8.2): спосіб застосування: «Оцет перед вживанням розводять водою у співвідношенні:
- а) 12-відсотковий – 1:3;
 - б) 9-відсотковий – 1:2;
 - в) 6-відсотковий – 1:1;
 - г) 4- та 3-відсотковий – «ГОТОВИЙ ДО ВЖИВАННЯ»».
- (39) Строк придатності оцту спиртового від дня фасування становить 12 місяців (п. 10.5).
- (40) Масову частку оцтової кислоти визначають за кількістю гідроксиду натрію, що використаний на титрування проби оцту. Діапазон вимірювання від 0,1 % до 12,5 % (п. 11.4).
- (41) Таким чином, за фізико-хімічними показниками оцет спиртовий 6,0 %, 9,0 % та 12,0 % повинен відповідати значенням частки оцтової кислоти.
- (42) При цьому, оцет, виробником якого є ПП «САН-ВЕНТО», як зазначалось вище, **містить оцтову кислоту на рівні 5,1 %, що не відповідає вимогам ДСТУ 2450:2006.**
- (43) Разом з цим, слід зазначити, що в Україні існує чинний стандарт Мінагрополітики України «Замінники оцту, одержані з оцтової кислоти. Технічні умови. СОУ 15.87-37-411:2006». Згідно з цим нормативним документом або власними технічними умовами виробники мають право виготовляти замінники оцту, **шляхом розведення водою харчової оцтової кислоти** і застосуванням запашних речовин чи без них, фасовані і призначені для реалізації через торговельну мережу, систему громадського харчування. Залежно від технології виробництва дані **замінники оцту поділяють на такі види: столовий та столовий ароматизований.**
- (44) Таким чином, **натуральні оцти**, які виготовлені відповідно до ДСТУ 2450:2006, одержують біохімічним методом аеробного окислення етилового спирту оцтовокислими бактеріями з харчової сировини із подальшими пастеризацією, освітленням, фільтрацією та фасуванням, в той час, як для виготовлення **«замінників оцтів»** використовують воду та оцтову кислоту, змішуючи їх в необхідних пропорціях, тому вони значно дешевші.
- (45) Відповідно до пункту 5 наказу Державного комітету України з питань технічного регулювання та споживчої політики за № 487 від 28.10.2010 «Про затвердження Технічного регламенту щодо правил маркування харчової продукції» (далі – Наказ), який зареєстровано в Міністерстві юстиції України 11.02.2011 за № 183/18921 (зі змінами, внесеними Наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі № 639 від

28.05.2012) маркування харчових продуктів та спосіб, яким його виконують, не повинні вводити в оману споживача стосовно характеристик харчового продукту, зокрема його природи, ідентичності, властивостей, стану, складу, кількості, часових характеристик придатності (зберігання), походження, способу виробництва чи одержання.

- (46) Згідно з пунктом 6 Наказу у маркуванні, оформленні, рекламуванні харчових продуктів забороняється використання будь-якої інформації, яка вводить в оману споживача або містить інформацію щодо властивостей харчового продукту, яких у нього немає.

Кваліфікація дій

- (47) У контексті дефініції статті 15¹ Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції» суб'єкту господарювання забороняється поширювати інформацію, що вводить в оману.
- (48) Концентрація оцтової кислоти всіх видів оцту повинна бути позначена на маркуванні.
- (49) Коли оцтову кислоту занадто розбавили водою, домашня консервація може зіпсуватися, адже рецепти, як правило, розраховані на оцет міцністю 9%. Якщо розчин має меншу концентрацію, домашні заготовки не зможуть зберігатися довго чи матимуть незадовільний смак, що підтверджується викладеними у заяві гр. Жиденко О.М. фактами.
- (50) У назві продукції та під час оформлення етикетки оцту, виробництва ПП «САН-ВЕНТО» зазначено «Оцет 9 %», що може сприйматися споживачем, що він придбаває оцет спиртовий з харчової сировини із вмістом оцтової кислоти 9 %, у той час як вона фактично значно менше - на рівні 5,1 %.
- (51) Таким чином, розміщена на етикетці оцту інформація про вміст оцтової кислоти є неправдивою.

4. ВИСНОВОК ВІДДІЛЕННЯ

- (52) Відповідно до вимог статті 15¹ Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції» поширенням інформації, що вводить в оману, є повідомлення суб'єктом господарювання, безпосередньо або через іншу особу, одній, кільком особам або невизначеному колу осіб, у тому числі в рекламі, неповних, неточних, неправдивих відомостей, зокрема, внаслідок обраного способу їх викладення, замовчування окремих фактів чи нечіткості формулювань, що вплинули або можуть вплинути на намір цих осіб щодо придбання (замовлення) чи реалізації (продажу, поставки, виконання, надання) товарів, послуг цього суб'єкта господарювання.
- (53) Назва та властивості продукції впливають на намір споживача щодо його придбання, дозволяють відрізнити одну продукції від іншої та забезпечують можливість споживачу зробити свій свідомий і компетентний вибір.
- (54) Розміщення на етикетці оцту неправдивої інформації може вводити споживачів в оману щодо вмісту оцтової кислоти у цьому продукті та створювати у них враження про певні споживчі властивості продукту, спонукаючи споживачів до його придбання.

- (55) Пересічний споживач, побачивши на етикетці позначення «оцет 9 %» може сприйняти його як свідчення того, що оцет, виробником якого є ПП «САН-ВЕНТО», містить оцтову кислоту на рівні 9 %, що може поставити ПП «САН-ВЕНТО» у більш вигідне становище у порівнянні з конкурентами, які дотримуються вимог чинного законодавства України, оскільки здатне привернути увагу споживача і виступає додатковим стимулом до придбання цього продукту.
- (56) Отже, ПП «САН-ВЕНТО» може посилити свою конкурентну позицію та отримати неправомірні переваги у конкуренції не завдяки власним досягненням, що є однією із ознак економічної конкуренції, а шляхом поширення неправдивих відомостей.
- (57) У Відділенні відсутня інформація, яка б свідчила, що дії ПП «САН-ВЕНТО» призвели до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції.
- (58) Відповідно до частини першої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» органи Антимонопольного комітету України мають право надавати рекомендації органам влади, органам місцевого самоврядування, органам адміністративно-господарського управління та контролю, суб'єктам господарювання, об'єднанням стосовно припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, усунення причин виникнення цих порушень і умов, що їм сприяють, а у разі, якщо порушення припинено, - щодо вжиття заходів для усунення наслідків цих порушень.
- (59) Ураховуючи наведене, на підставі пункту 10 частини 5 статті 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» та статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», адміністративна колегія Кіровоградського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України надає приватному підприємству «САН-ВЕНТО» (вул. Залізняка, буд. 3, с. Зубра, Пустомитівський р-н, Львівська обл., 81135, ідентифікаційний код 32262480) такі обов'язкові для розгляду

РЕКОМЕНДАЦІЇ:

1. Припинити дії, які містять ознаки порушення законодавства про захист від недобросовісної конкуренції, передбаченого статтею 15¹ Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції», а саме: поширення неправдивої інформації на етикетках з позначенням «Оцет 9 %» на пляшках оцту спиртового з харчової сировини із вмістом оцтової кислоти меншою, ніж 9 % ($\pm 0,2$ %).
2. Не допускати в подальшому порушення законодавства про захист від недобросовісної конкуренції.

Відповідно до частини другої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду органами чи особами, яким вони надані.

Про результати розгляду рекомендацій необхідно повідомити Кіровоградське обласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України у **десятиденний строк** з дня їх отримання з **наданням підтверджуючих документів про їх виконання**.

Відповідно до частини третьої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», за умови виконання положень рекомендацій у разі, якщо порушення не призвело до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито відповідних заходів для усунення

наслідків порушення, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається.

Голова Відділення

Л.Гречана

Члени колегії:

А.Пастушенко

Г.Царенко